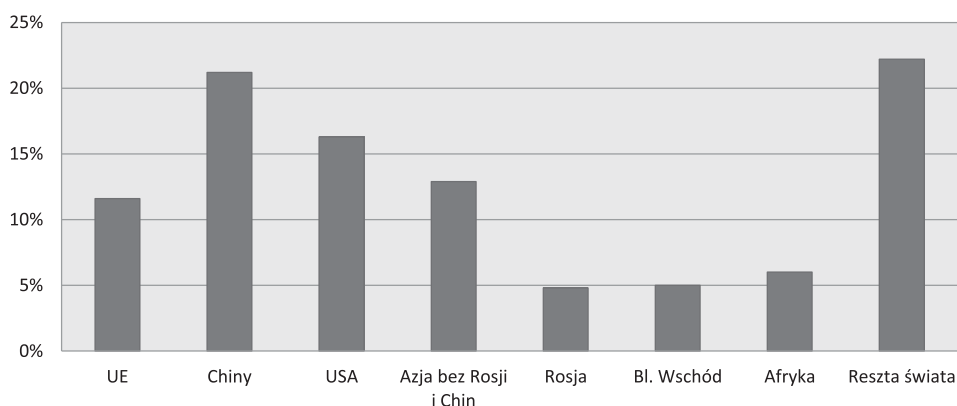

7. Strategia bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej

Justyna Misiągiewicz

Unia Europejska jest jednym z głównych światowych konsumentów surowców energetycznych (patrz rys. 7.1). Tym samym, kwestia bezpieczeństwa energetycznego staje się kluczowym wyznacznikiem jej funkcjonowania na arenie międzynarodowej.

Rys. 7.1. Światowa konsumpcja energii wg regionów

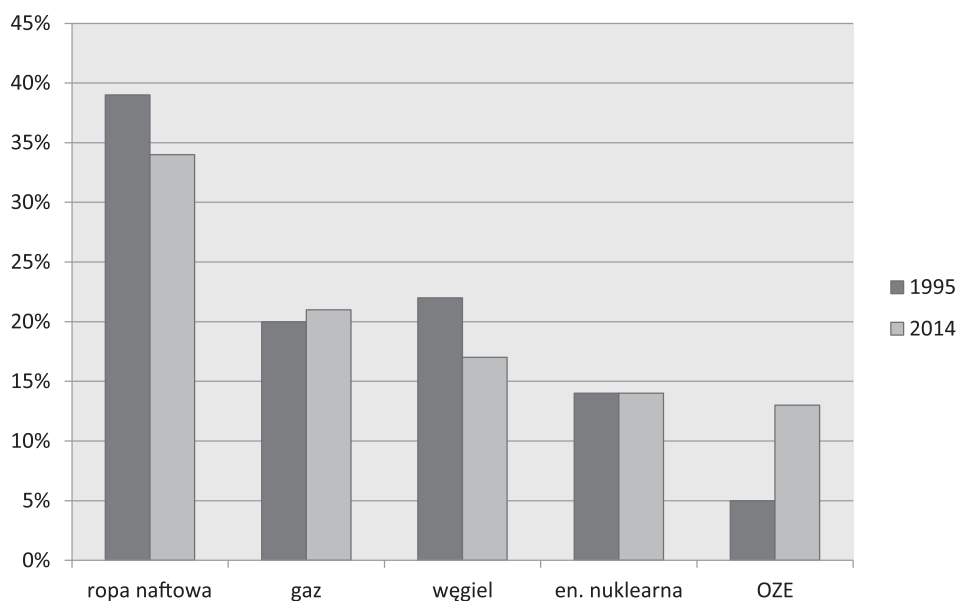
Źródło: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/pocketbook_energy-2016_web-final_final.pdf.

7.1. Uwarunkowania

Szacuje się, iż zapotrzebowanie na surowce energetyczne w Unii w najbliższych latach zwiększy się o mniej więcej 26%¹. W bilansie energetycznym UE główną

¹ G. Bahgat, *Europe's energy security: challenges and opportunities*, „International Affairs” 2006, nr 82, s. 961.

rolę odgrywają paliwa kopalne (patrz rys. 7.2). Ropa naftowa stanowi główne źródło energii w branży motoryzacyjnej. Zapotrzebowanie na ropę w państwach UE utrzymuje się na poziomie 34%. Zauważalny jest jednak spadek zapotrzebowania na ten surowiec w porównaniu z rokiem 1995 (39%) z uwagi na zmniejszenie przyrostu naturalnego oraz rosnącą efektywność zużycia ropy².

Rys. 7.2. Konsumpcja surowców energetycznych w UE

Źródło: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/pocketbook_energy-2016_web-final_final.pdf.

Kolejnym znaczącym surowcem w bilansie energetycznym UE jest gaz ziemny. Z uwagi na mniejszą emisję dwutlenku węgla w procesie spalania oraz mniejsze koszty eksploatacji w porównaniu do źródeł odnawialnych szacuje się, iż zapotrzebowanie na gaz będzie wzrastać³. Konsumpcja gazu w UE, porównując dane z 1995 i 2014 r., utrzymuje się na względnie stałym poziomie 20–21%⁴. Węgiel

² EU Energy in Figures Statistical Pocketbook 2016, https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/pocketbook_energy-2016_web-final_final.pdf.

³ S. Wood, *Europe's Energy Politics*, „Journal of Contemporary European Studies” 2010, t. 18, nr 3, s. 309.

⁴ EU Energy in Figures Statistical Pocketbook 2016..., op. cit.

przez długi okres stanowił główny surowiec energetyczny w Europie generujący elektryczność. Mimo iż spalanie tego surowca powoduje wzmożoną emisję dwutlenku węgla do atmosfery, wiele państw posiada znaczące jego zasoby i w związku z tym trudno będzie wyeliminować węgiel z bilansu energetycznego UE. Mimo to konsumpcja węgla w ostatnich latach spadła z 22% w latach 90. do 17% w roku 2014⁵. Unia Europejska jest największym na świecie konsumentem energii nuklearnej (205,3 Mtoe)⁶. Energetykę jądrową wykorzystuje się w 15 państwach UE. Eksploatacja zasobów odnawialnych to największe wyzwanie dla polityki energetycznej Unii. Obecnie zasoby odnawialne stanowią ok. 13% bilansu⁷.

Unia Europejska importuje ok. 53% konsumowanej energii (o wartości 1 miliarda euro dziennie), (patrz tabela 7.1). W przypadku ropy naftowej uzależnienie od importu wynosi prawie 90%, a w przypadku gazu ponad 67%⁸. Głównym eksporterem surowców do UE jest Rosja, która zaspokaja aż 38% jej zapotrzebowania na gaz ziemny, 31% zapotrzebowania na ropę naftową oraz 30% zapotrzebowania na węgiel (patrz rys. 7.3, 7.4, 7.5)⁹.

Tabela 7.1. Uzależnienie UE od importu surowców

	1995	2000	2005	2010	2012	2014
ogólnie	43,2%	46,7%	52,5%	52,7%	53%	53,5%
węgiel	21,5%	30,5%	39,3%	39,4%	42%	45,6%
ropa	74,3%	75,7%	82,3%	84,3%	88%	87,4%
gaz	43,5%	48,9%	57,7%	62,4%	66%	67,4%

Źródło: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/pocketbook_energy-2016_web-final_final.pdf; European Commission. Memo, Question and answers on security of energy supply in the EU, Brussels 28 May 2014.

⁵ Ibidem.

⁶ BP Statistical World Review of Energy June 2012, http://www.bp.com/assets/bp_internet/globalbp/globalbp_uk_english/reports_and_publications/statistical_energy_review_2011/STAGING/local_assets/pdf/statistical_review_of_world_energy_full_report_2012.pdf.

⁷ EU Energy in Figures Statistical Pocketbook 2016..., op. cit.

⁸ European Commission, Communication from the commission to the European Parliament and the Council, *European Energy Security Strategy*. Brussels, 28.05.2014, COM (2014)330 final.

⁹ EU energy in figures 2012, http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_energy_figures.pdf.